



A KÚRIA

mint felülvizsgálati bíróság

v é g z é s e

Az ügy száma: Gfv.VI.30.487/2022/2.

A tanács tagjai: Dr. Farkas Attila a tanács elnöke

Dr. Bajnok István előadó bíró

Dr. Simonné dr. Gombos Katalin bíró

Az I. rendű felperes: felperes1

A II. rendű felperes: felperes2

A felperesek képviselője: dr. Ravasz László Endre ügyvéd cím1

Az I. rendű alperes: alperes1

A II. rendű alperes: alperes2

Az alperesek képviselője: Törös Ügyvédi Iroda cím2

A per tárgya: szerződés érvénytelenségének a megállapítása

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: felperes

A másodfokú bíróság neve és a felülvizsgálni kért jogerős határozat száma:

Egri Törvényszék 1.Pf.20.060/2022/5. számú ítélet

Az elsőfokú bíróság neve és határozatának száma:

Gyöngyösi Járásbíróság 2.P.20.440/2019/44. számú ítélet

Rendelkező rész

A Kúria a felülvizsgálatot megtagadja.

Az I. rendű és a II. rendű felperes teljes személyes költségmentessége folytán meg nem fizetett 25.400 (huszonötezer-négyszáz) forint felülvizsgálat engedélyezése iránti eljárási illetéket az állam viseli.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A felperesek keresetükben az I. rendű alperes jogelődjével (ELLA Első Lakáshitel Kereskedelmi Bank Rt.) 2005. június 27-én kötött, közjegyzői okiratba foglalt kölcsönszerződés érvénytelenségének a megállapítását, valamint az érvénytelenség jogkövetkezményeként a szerződések érvényessé nyilvánítását és annak megállapítását kérték, hogy kölcsöntőke-tartozásukat és a törlesztőrészeket 180 HUF/CHF árfolyamon kell meghatározni, ennél fogva nem áll fenn tartozásuk. Kérték továbbá annak megállapítását, hogy az az okirat, amelyben a kölcsönszerződéseket közokiratba foglalták, nem minősíthető közokiratnak. Hivatkoztak továbbá arra, hogy a kölcsönszerződés azonnali hatályú felmondása is érvénytelen.

[2] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[3] A felperesek fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 383. § (2) bekezdése alapján – az indokolás részbeni kiegészítése mellett – helybenhagyta.

[4] Indokolásában kiemelte, az Európai Unió Bírósága (a továbbiakban: EUB), a Kúria 6/2013, és 2/2014 PJE jogegységi határozata, valamint Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat alapján kialakított szempontrendszer alapján az elsőfokú bíróság

által levont következtetés helytálló volt a tájékoztatás megfelelőségére nézve. A tájékoztatás ugyanis világosan megmagyarázza, hogy mit jelent az árfolyamváltozás, azt, hogy a forint svájci frankhoz viszonyított árfolyamának az adós számára kedvezőtlen változása akkor áll elő, ha a folyósításkor érvényes árfolyamhoz képest a forint gyengül, és feltárja, mindez milyen összefüggésben van a felperesek által fizetendő törlesztőrészek összegének alakulásával. Felhívja a figyelmet arra is, hogy ez a fizetési kötelezettségükre gyakorolt hatás akár jelentős mértékű is lehet, melynek kockázatát kizárólag ő viseli, a devizaalapú szerződés megkötését megelőzően ekként mindezen kockázatot a fizetőképességével, a vagyoni helyzetével egybevetve kell mérlegelnie. Mindennek megfogalmazása kellően figyelemfelkeltő volt, ebből az árfolyamkockázat realitása és fokozott – akár jelentős – hatása a törlesztőrészekre, azaz a fogyasztóra háruló gazdasági következményei egyaránt felismerhetők voltak.

[5] A fenti szempontrendszer szerint megítélt ezen, a szerződés egyedi részében foglalt, a felperesek által is aláírt, megismerhetővé tett tájékoztatás szövege alkalmas arra, hogy abból nemcsak alakilag és nyelvtanilag, de ténylegesen is érthető legyen egy általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára, hogy a devizában való elszámolás kikötését tartalmazó kölcsönszerződés megkötésével olyan kockázatot vállal, amely előre ki nem számítható gazdasági következményekkel járhat rá nézve. Ez alapján az átlagos fogyasztó megalapozottan dönthet arról, hogy devizában való elszámolás kikötése mellett is kíván-e szerződést kötni, mérlegelheti a devizában való eladósodással járó lehetséges negatív következményeket. Ez ugyanis a tájékoztatás célja mind a Kúria gyakorlatából, mind az Európai Unió Bírósága ítéleteiből következően, az Irányelvben foglaltakkal összhangban.

[6] A másodfokú bíróság megítélése szerint a Kúria hivatkozott jogegységi határozatában összefoglalt követelmények körén kívül esik mindaz a szempont, amelyet a felperesek a fellebbezésükben az alperes által nyújtott tájékoztatásban számonkértek. Nem feltétel a különböző gazdasági összetevők részletes megnevezése és elemzése, elégséges volt a tájékoztatásban a forint svájci frankhoz képest történő gyengülésére való utalás. Nem kellett a fogyasztó hitelképességének lehetséges alakulását sem feltárnia és ez alapján mérlegelnie a hitelezőnek a szerződéskötést megelőzően. Ez egyfelől nem lehetséges jövőbeni, rajta kívülálló körülmények ismerete hiányában, másrészt pedig nem is feladata. Mindezen mérlegelésre már – amint arra a kockázatteltáró tájékoztatás is felhívja a figyelmet – a fogyasztó köteles. A fogyasztónak kell átgondolnia, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázatokat olyan körülmények között, hogy jövedelmének, teljesítőképességének várható alakulásáról nincs pontos tudomása, vállalni tudja-e. Az észszerűen figyelmes és körültekintő fogyasztótól mindez elvárható, ahogy a világos és érthető tájékoztatáson alapuló megalapozott döntés is.

[7] Az aláírás körülményeinek vizsgálata alapján a másodfokú bíróság arra a megállapításra jutott, hogy nem foghatott helyt a felperesek arra vonatkozó hivatkozása sem, miszerint az alperesek jogelődje nem biztosított kellő időt a devizában való elszámolás kikötésével járó kockázatok megismerésére, megértésére és szerződéskötési szándékuk ennek megfelelő kialakítására.

[8] Az elsőfokú bíróság érdemben helyesen döntött a közjegyzői okirat közokirati jellegének hiánya megállapítására irányuló kereset megalapozatlanságáról is. Érdemben

helyesen döntött az elsőfokú bíróság az azonnali hatályú felmondás jogellenessége kérdésében is. Megállapítható volt, hogy a szerződés azonnali hatályú felmondása a felperesek teljesítési késedelemben álló szerződésszegésén alapult. A másodfokú bíróság szerint a felpereseknek jelentős – a teljes kölcsönösszeg több mint 10 %-át meghaladó – lejárt tartozása volt, ami a súlyos szerződésszegést megalapozza, hogy így a szerződés azonnali hatályú felmondásának a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: rPtk.) 525. § (1) bekezdés e) pontja alapján helye volt.

[9] A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet és egyúttal a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése alapján. Jogszabálysértésként a Pp. 279. § (1) bekezdését, az rPtk. 209. § (1) bekezdését és 209/A. § (2) bekezdését jelölték meg.

[10] Álláspontjuk szerint a jogerős ítélet az árfolyamkockázat megítélése tekintetében ellentétes a Kúria 6/2013. PJE határozata III. pontjában, a 2/2014. PJE határozat 1. és a III. pontjaiban, valamint a BH2020.5.151., a BH2020.5.152. a BH2021.5.141. számon közzétett határozatokban, valamint a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatban foglaltakkal. Az eljáró bíróságok az árfolyamkockázat megítélését jogkérdésnek tekintették, ezzel eltértek a BH2021.5.141. számon közzétett Gfv.VII.30.090/2020/9. számú és a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú kúriai döntésektől is. A felperesek a tájékoztatás megfelelőségének értékelése során joggyakorlat továbbfejlesztését a hitelbírálat jelentőségének szempontjából látták indokoltnak. A felmondás jogszerűségének megítélése körében a Kúria Gfv.VII.30.071/2019/9. számú határozatára, valamint az rPtk. 525. § (1) bekezdés e) pontjára, 200. §-ára és a 4/2021. PJE határozatra hivatkoztak.

[11] A Kúria előjáróban rögzíti, mivel a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték az ötmillió forintot nem haladja meg, ezért a Pp. 408. § (1) bekezdése, valamint a 409. § (1) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem elbírálása érdekében a felpereseknek engedélyezés iránti kérelmet kellett előterjeszteniük.

[12] A Kúria a felülvizsgálati kérelemben vitatott érték meghatározásánál arra volt figyelemmel, hogy a felperesek kereseti kérelme a szerződés teljes érvénytelenségére hivatkozással a felek közötti elszámolásra is kiterjedő és összességében is megjelölt tartalommal a kölcsönszerződés érvényessé nyilvánítására, a tartozatlan szolgáltatások pénzbeli elszámolására irányul, ezért a per vagyoni jogi pernek minősül. A felülvizsgálati kérelemben vitatott érték megállapítása során ilyenkor azt az összeget kell irányadónak tekinteni, amelyhez az alkalmazni kért jogkövetkezmény alapján a fél állítása szerint hozzájuthat, illetve amely alól – a tartozás részbeni fennmaradása esetén – mentesül. Hasonlóan foglalt állást a Kúria például a Gfv.VII.30.410/2017/2. számú és Gfv.VII.30.190/2018/2. számú határozataiban is. A konkrét esetben a felperesek kereseti kérelme alapján ez az összeg 1.269.222 forint.

[13] A Kúria a felperesek engedélyezés iránti kérelmét a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján vizsgálta.

[14] A kérelemhez kötöttség perjogi szabályából következően [Pp. 2. § (2) bekezdés] – miként azt a felülvizsgálat engedélyezésével összefüggésben már a 2/2017. (XI. 13.) PK

vélemény is, majd azt követően az 1/2021. (VII. 12.) PK vélemény (a továbbiakban: PK vélemény) a 6. pontjában értelmezte – a Kúria a felülvizsgálatot kizárólag a fél által megjelölt okból engedélyezheti. Erre figyelemmel a felperesek által előterjesztett felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmet abból a szempontból vizsgálta, hogy az abban előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata a Kúria közzétett határozatától jogkérdésében eltérés miatt indokolt-e, illetve, hogy az előadottakra figyelemmel a jogszabálysértés vizsgálata szükséges-e a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítása érdekében.

[15] Jelen ügyben a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelemben előadottak alapján – az alábbiak szerint – sem a 409. § (3) bekezdésében, sem a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában foglalt követelmények nem teljesültek.

[16] A Kúria a Pp. 409. § (3) bekezdése szerinti engedélyezési okot a PK véleményben értelmezve megállapította, az akkor teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha az ügy érdemére kiható jogszabálysértés vizsgálata a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltér.

[17] Tévesen hivatkoztak a felperesek arra, hogy a jogerős ítélet eltért a Kúria 6/2013. PJE határozatától, kiemelten annak III. 2.b) pontjától, a 2/2014. PJE határozat I. és III. pontjaitól, valamint a BH2020.5.151. számú [helyesen: Gfv.VII.30.096/2019/5. számú, BH2020. 151. számon közzétett], a BH2020.5.152. számú [helyesen: Gfv.VII.30.270/2019/6. számú, BH2020. 152. számon közzétett] és a BH2021.5.141. számú [helyesen: Gfv.VII.30.090/2020/9. számú, BH2021. 141. számon közzétett] határozatától, mert nem vizsgálta a felperesek kölcsönszerződés megkötésével kapcsolatos szerződési célját.

[18] A Kúria megállapította, a felperesek jelen perben előadott érvelésével azonos, többek között a 6/2013. PJE határozaton is alapuló, a szerződéses céllal kapcsolatos jogi okfejtés tárgyában a Kúria már állást foglalt a Gfv.VII.30.438/2019., és Gfv.VI.30.150/2021/11. számon indult felülvizsgálati eljárásokban hozott döntéseiben. Kifejtette, a hivatkozott jogegységi határozatból sem, de az adott perekben vizsgált szerződések értelmezésével sem volt levezethető, hogy a szerződő felek a kölcsönkötelelemmel összefüggésben elfogadott célként, avagy az pénzügyi kötelezettségvállalásaként – valójában a fogyasztó teljesítésének korlátjaként – meghatározták volna a fogyasztó felperes által állított tartalmat: az adósnak a futamidő teljes idejére a forintkölcsönök törlesztőrészelei mértékében maximált, egyben az aktuális vagyoni és jövedelmi viszonyaikhoz mérten stabilan törleszhető fizetési kötelezettségét.

[19] A felperesek által megjelölt határozatok közül a Gfv.VII.30.096/2019/5. számú (BH2020.151. számon közzétett) határozatában a Kúria – a perben vizsgálttól eltérő tartalommal és külön kockázatteltérő nyilatkozat nélkül – alkalmazott általános szerződési feltételek értékelésével, egyebekben a 2/2014. PJE határozatban foglaltakat követve állapította meg az árfolyamkockázatról nyújtott konkrét tájékoztatás hibáját amiatt, mert az adott esetben kizárólag az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését tartalmazta.

[20] A Kúria a 2/2014. PJE határozatában a deviza alapú kölcsönszerződéseknek az árfolyamkockázat korlátlan viselésére vonatkozó kikötései tisztességtelenségének

szempontrendszeréről adott iránymutatást: idetartozóan nemcsak az árfolyamkockázat mibenlétéről és összefüggéseiről, de annak az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körütekintő átlagos fogyasztó felől történő megítélése kérdésében is. A jogegységi döntés indokolásából kitűnően a fogyasztó részére adott tájékoztatás tekintetében – többek között – azt kell vizsgálni, hogy a fogyasztó képes volt-e értékelni az árfolyamváltozás rá nézve esetlegesen hátrányos gazdasági következményeit is; a megadott szempontrendszer teljesülésének értékelése során – a szerződés tartalmán túl – jelentősége van a pénzügyi intézmény által egyéb úton adott tájékoztatásnak, így a kockázatfeltáró nyilatkozatnak is (III/1. pont, EUB C-26/13.). A Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat értelmében a 2/2014. PJE határozat 1. pontja – ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen, vagy teljesen érvénytelen – azzal a kötelező (kiegészült) értelmezéssel alkalmazható, amely szerint akkor megfelelő tartalmú az árfolyamkockázatról nyújtott tájékoztatás, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körütekintő, átlagos fogyasztó a tájékoztatás alapján a szerződéshez kapcsolódó árfolyamkockázat tényén és mibenlétén kívül azt is felismerheti és értékelni tudja, hogy a nemzeti fizetőeszköz (a forint) árfolyama a kölcsön nyilvántartásba vétele szerinti deviza árfolyamához képest számára akár jelentős mértékben is kedvezőtlenül változhat, és ezáltal a fogyasztó fennálló tartozásának, a szerződés szerinti ütemezésben esedékessé váló fizetési kötelezettségének mértéke jelentősen megemelkedhet (elvi tartalom, 34. pont).

[21] Az ügyben eljáró bíróságok – ítéleteik indokolásából kitűnően – értelmezték és figyelembe is vették érdemi álláspontjuk kialakítása során a vizsgált jogegységi határozatokat, az azokban foglaltaktól nem tértek el.

[22] A Kúria kiemeli, az I. rendű alperesnek a perben vizsgálttal azonos tartalmú szerződéses feltétel és kockázatfeltáró nyilatkozat alapján a fogyasztónak adott árfolyamkockázati tájékoztató fenti elveknek való megfeleléséről a Kúria a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat meghozatalát követően már több felülvizsgálati eljárásban, a Pfv.VIII.20.783/2021/6. számú, és a Gfv.VI.30.294/2021/7. számú határozatában már állást foglalt, és megállapította, hogy a tájékoztatás egésze alkalmas volt arra, hogy a fogyasztó felismerje annak veszélyét, hogy az árfolyamromlás valós, a kölcsön futamideje alatt bekövetkezhet, akár jelentős is lehet, ezért gazdasági helyzetét súlyosan érintheti. A jogerős ítélet ezzel azonosan foglalt állást. Erre figyelemmel nem indokolt a felülvizsgálat engedélyezése.

[23] A Gfv.VII.30.270/2019/6. számú (BH.2020.152. számon közzétett) eseti döntés – a felperesek álláspontjától eltérően – kötelező erejűként nem hivatkozható, ugyanis – ahogyan azt a Kúria a Jpe.II.60.021/2021/17. számú határozatának [10] pontjában megállapította – a Jpe.I.60.015/2021. számú és a Jpe.II.60.021/2021. számú jogegységi panasz határozatok alapjául szolgáló jogviták tárgya a deviza alapú kölcsönszerződéssel kapcsolatban a bank által adott árfolyamkockázatról szóló tájékoztatás megfelelésével függött össze, aminek jogszabályi alapja az rPtk. 209. § (1) és 209/A. § (2) bekezdése. Mindegyik ügyben a felülvizsgálat tárgya volt, hogy a fogyasztónak adott tájékoztatás világos, átlátható-e, az adott szerződéses rendelkezés tisztességes-e. A jogkérdések – az árfolyamkockázati tájékoztatások értékelése – lényegüket tekintve megegyeznek függetlenül attól, hogy a tájékoztatásokat eltérő szövegezéssel, más-más bank adta. A tisztességes tájékoztatás mércéjéről mint a jelen

jogegységi panasz eljárásban jelentőséggel bíró jogkérdésről a Kúria a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatában már döntött. Ebben kimondta, hogy a Kúria bármely határozatának a rögzített elvi tartalomhoz képest ellentétes értelmezése kötelező erejűként már nem hivatkozható. Így a jogegységi panaszban hivatkozott Gfv.VII.30.270/2019/6. számú határozat sem.

[24] A felperesek a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmükben nem fejtették ki, hogy álláspontjuk szerint mennyiben tekinthető az érdemi döntésre kiható jogszabálysértésnek, hogy az árfolyamkockázati tájékoztató megfelelőségének megítélését a másodfokú bíróság nem tény-, hanem jogkérdésnek tekintette, szemben a Kúria Gfv.VII.30.090/2020/9. számú határozatában (BH2021. 141) és a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú határozatban írtakkal. Ez önmagában alaptalanná teszi az engedélyezés iránti kérelmük ezen érvelését. Mindazonáltal a Kúria rámutat, a Gfv.VII.30.090/2020/9. számú végzés [43] és [44] bekezdése (BH-ban közzétett formában 39., 40. bekezdése), illetve a Gfv.VII.30.256/2020/9. számú végzés [36] bekezdése nem az érdemi döntést megalapozó indokolás részét képezte, ezért az attól való esetleges eltérés egyébként sem alapozná meg a felülvizsgálat engedélyezését, ugyanakkor a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozat alapját képező jogegységi panasz érdemi elbírálásából adódóan már nem lehet kétséges, hogy az árfolyamkockázat fogyasztó általi viselését előíró szerződéses feltétel átláthatóságának, ebből következő tisztességes jellegének megítélése a tisztességtelenség érvénytelenségi kategóriáján keresztül jogértelmezést felvető jogkérdés.

[25] Az előzőekből – kiemelten a deviza alapú kölcsönszerződés elfogadott szerződéses céljának és a pénzügyi intézmény kötelezettségvállalásának értelmezéséből, valamint az árfolyamkockázattal összefüggésben adott tájékoztatás megfelelőségéből és a felülvizsgálat e körben vizsgált befogadhatóságának kizártságából – következett egyúttal, hogy a felmondás jogszerűtlensége és a közjegyzőt terhelő külön tájékoztatás tekintetében sem volt elfogadható a felperesek korábbival azonos alapon álló érvelése, és fel sem merülhetett az ügyben a felmondás alapjául figyelembe vehető adósi tartozás megítélésében a Kúria Gfv.VI.30.071/2019/9. számú ítéletétől, illetve a 4/2021. PJE határozattól való eltérés. Egyebekben másodfokú bíróság a 4/2021. PJE jogegységi határozattal összhangban, a bizonyítékok mérlegelésével jutott arra a következtetésre, hogy a felperesek jelentős mértékű tartozást halmoztak fel, amely súlyos szerződésszegő magatartásként alapot adott a szerződés felmondására.

[26] A Kúria a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában szabályozott engedélyezési okot a PK véleményben értelmezve úgy foglalt állást, hogy az akkor teszi lehetővé a felülvizsgálat engedélyezését, ha a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vet fel, amellyel kapcsolatban a Kúria jogegységi határozatában, az általa a Bírósági Határozatok Gyűjteményében közzétett eseti határozatban még nem foglalt állást, feltéve, hogy a jogértelmezést igénylő elvi jelentőségű jogkérdésben a bírói gyakorlat nem egységes, vagy a joggyakorlattól eltérő bírói döntés megismétlődésének, ezáltal a jogegység megbomlásának a veszélye áll fenn.

[27] A fél az engedélyezés alapjául szolgáló, eltérő határozatokat a felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmében köteles pontosan megjelölni, első fokon jogerőre emelkedett határozatra azonban nem hivatkozhat. A felülvizsgálat engedélyezésére irányuló kérelem kizárólag másodfokon jogerőre emelkedett vagy legfelsőbb bírósági döntésekre hivatkozhat a

vizsgált engedélyezési ok körében, kizárva ezzel annak a lehetőségét, hogy a nem végleges, a perorvoslati bíróság hatására utóbb változó ítéletek alapozzák meg a felülvizsgálat engedélyezését.

[28] A felperesek engedélyezés iránti kérelmük alapjául nem jelöltek meg ebben a körben a bírói gyakorlat egységének hiányát alátámasztó, ellentétes tartalmú jogerős, illetve legfelsőbb bírósági határozatokat, és arra sem hivatkoztak, hogy a Kúria az adott jogkérdésben ne foglalt volna még állást. Éppen ellenkezőleg, a Pp. 409. § (3) bekezdése alá tartozó esetkörnek megfeleltethetően maguk is a Kúria közzétett határozatától való eltérésre hivatkoztak a jogerős ítélet eredményeként. Az előzőekben, a Pp. 409. § (3) bekezdése keretében részletezettek szerint tehát nem teljesült a Pp. 409. § (2) bekezdés a) pontjában írt engedélyezési ok azon további feltétele sem, hogy a jogerős ítélet olyan elvi jelentőségű jogkérdést vetett fel, amellyel kapcsolatban a Kúria a felmerült jogkérdésben jogegységi határozatban, illetve közzétett eseti határozatában még ne foglalt volna állást.

[29] A Pp. 409. § (2) bekezdése a) pontjának második fordulata szerinti joggyakorlat továbbfejlesztésének szükségességére akkor hivatkozhatnak a felek, ha egy elvi kérdésben a bírói gyakorlat már kialakult és egységes ugyan, de e gyakorlat követése a továbbiakban változatlan formában nem támogatható, figyelemmel például a társadalmi vagy gazdasági viszonyok megváltozására, avagy arra, hogy a jogszabályokban változás következett be, amely kétséggé teszi, hogy a meglévő iránymutatások továbbra is irányadók lehetnek.

[30] A felperesek felülvizsgálat engedélyezése iránti kérelmükben nem adtak elő olyan megváltozott körülményt, amire figyelemmel a korábbi bírói gyakorlat ne lenne fenntartható. Az EUB általuk megjelölt – helyesen a – C-776/19-C-782/19. számú egyesített ügyekben hozott határozatát illetően (amellyel egyező tartalommal utaltak a C-609/19. számú ügyben hozott döntésre is) megállapítható, hogy arra a Kúria figyelemmel volt a Jpe.I.60.015/2021/15. számú jogegységi hatályú határozatának meghozatalakor (határozat [16] pont). Másfelől a hiányolt „kompenzálás” lehetőségét a konstrukció – ahogy azt a 6/2013. PJE határozat értelmezte [III.1. és II.2.b) pont] – magában hordozta. A „hitelbírálat jelentőségével” összefüggésben a hivatkozott EUB határozatok nem tartalmazznak semmilyen olyan megállapítást, amely felvetné az e körben kialakult joggyakorlat megváltoztatásának, továbbfejlesztésének a szükségességét (Kúria Gfv.30.494/2018/3., közzétéve: BH2019. 84.). A szerződéses terhek utólagos – a teljesítés szakaszában jelentkező – eltolódása az érvényesség körében nem értékelhető. Mindennek okán a Kúria a joggyakorlat továbbfejlesztése érdekében sem találta a jogerős határozat felülvizsgálatát szükségesnek (Kúria Pfv.I.20.470/2019., közzétéve: BH2019. 303.).

[31] A kifejtettek értelmében a Kúria nem látta a felülvizsgálatot engedélyezhetőnek a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben eltérés miatt, sem pedig a joggyakorlat egységének vagy továbbfejlesztésének biztosítására hivatkozással, következésképpen azt a Pp. 411. § (1) bekezdése alapján megtagadta.

[32] A felperesek az eljárás során teljes személyes költségmentességben részesültek, ezért az engedélyezés iránti kérelemnek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 50. § (2a) bekezdés a) pontja szerinti illetékét a Pp. 95. § (1) bekezdés c) pontja, valamint a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (1) bekezdése, 14. §-a alapján az állam viseli.

[33] A végzés ellen a Pp. 407. § (1) bekezdés d) pontja alapján felülvizsgálatnak nincs helye.

Budapest, 2022. december 19.

Dr. Farkas Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Bajnok István s.k. előadó bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró

A kiadmány hitelével: